

Revidert handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme (2020)

Status for tiltakene per juni 2021

Kunnskap og kompetanse		Ansvarlig dep.
1	<p>Forskningsstrategi</p> <p>Kunnskap og kompetanse er ett av fem innsatsområder i den nye nasjonale kontraterrorstrategien. Strategien viser til at det fremover vil være et særlig behov for mer kunnskap om effekten av forebyggende tiltak og om forhold som legger til rette for en vellykket reintegrering til samfunnet. Dette gjelder særlig for terrordømte, men også andre radikalisererte personer.</p> <p>C-REX – Senter for ekstremismeforskning utvikler empirisk og teoretisk kunnskap om årsaker til og konsekvenser av høyreekstremisme og relaterte fenomener. Senteret har fem hovedtemaer: Forebygging og intervensjon, Ideologi og identitet, Kjønn og ekstremisme, Partier og bevegelser samt Vold og hatkriminalitet.</p> <p>Konsortium for forskning om terrorisme og internasjonal kriminalitet består av forskere fra NUPI, FFI, C-REX og PHS som jobber med kortsiktige og langsiktige forskningsprosjekter, seminarer og annen formidling og utvikling av kunnskap. Blant temaene som står i fokus for nåværende forskningsaktiviteter, er forebygging av voldelig ekstremisme og terrorisme, islamistisk terrorisme i Europa og resten av verden, høyreekstremisme og anti-jihadistiske bevegelser og solo-terrorisme. JD støtter konsortiet med 1 mill. kroner i 2021.</p> <p>Utenriksdepartementet tildeler midler til Forsvarets forskningsinstitutt sitt prosjekt TERRA 8, som forsker på transnasjonal jihadisme etter IS-kalifatets fall. I tillegg støtter UD Rhipto – Norwegian Center for Global Analysis. Rhipto bidrar med aktuelle analyser fra konfliktområder berørt av voldelig ekstremisme bl.a. i Mali, Tsjad, CAR, Sør-Sudan, Somalia, DRC, Burundi, Uganda, Tanzania, Rwanda, Irak, Libanon, Jordan, Afghanistan, Georgia og Usbekistan.</p>	JD (+ andre relevante dep.)
2	<p>Etablering av en nasjonal veilednings- og ressursfunksjon</p> <p>RVTS har gjennomført en grundig prosess for å kartlegge de aktuelle behovene i tjenesteapparatet for kunnskap og veiledning. Det er gjennomført en nasjonal spørreundersøkelse hvor sentrale personer i ulike deler av hjelpeapparatet er blitt intervjuet. RVTS har hatt fortløpende dialog med de andre aktørene nevnt i handlingsplanen, og har fått utviklet en webløsning som nå fylles med innhold. Portalen vil kunne bidra til å besvare mange av oppgavene gitt RVTS i tiltaket. Den vil gjøre det lettere for hjelpere å motta veiledning, samt øke hjelpeapparatets fenomen- og handlingskompetanse. Portalen ferdigstilles i løpet av 2021.</p> <p>For å sikre god informasjonsflyt og koordinering av tiltak, har RVTS økt fokus på regionale og kommunale tverrfaglige nettverk. RVTS har også tatt initiativ til etablering av et nasjonalt nettverk bestående av aktører som har nasjonale og regionale spissfunksjoner. Det er gjennomført to nasjonale møter der hensikten er økt samordning og sektorovergripende samarbeid.</p> <p>RVTS gir fortløpende veiledning til nettverk og enkeltpersoner. De regionale RVTS-kontorene leder, er del av eller støtter regionale, kommunale og tverrkommunale nettverk eller hjelpeteam. Det blir gitt veiledning og råd ifm. møtevirksomhet og kasusgjennomgang. Veiledningen har fokus på tiltak rettet mot enkeltpersonen eller gruppen, samt overordnede strukturer som handlingsplaner og rutiner for koordinering av hjelpetiltak. Det blir også gitt regelmessig veiledning til mentorer og teamet vedkommende er del av. Majoriteten av henvendelsene kommer fra kommunalt ansatte, inkludert kommunal helse.</p>	HOD /JD

	<p>RVTS deltar i Radicalisation awareness network (RAN) og har gjennomført flere samlinger både som deltager og bidragsyter.</p> <p>RVTS utdanner eller bidrar til å utdanne mentorer i region Øst og Vest. Sentrene veileder mentorer jevnlig og bidrar i organiseringen rundt mentortiltak.</p>	
3	<p>Utvikling av helsesektorens kompetanse om voldelig ekstremisme NKVTS gjennomfører forskningsprosjektet «Betydningen av helse for forebyggingsapparatets forståelse og håndtering av voldelig ekstremisme». I prosjektet intervjues aktører fra forebyggingsapparatet om deres opplevelser av helses rolle i arbeidet mot voldelig ekstremisme. Dette inkluderer aktører fra SLT, politiet, kommune, og frivillige organisasjoner, fra ulike deler av landet. Planen er å også inkludere aktører fra helseapparatet. Videre arbeides det med en artikkel om helse og forebygging basert på data innhentet under utviklingen av rapporten «Bekymringsarbeidet. Dilemmaer og muligheter i lokal forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme i Norge» (2019).</p> <p>NKVTS samarbeider med RVTSene, blant annet gjennom samarbeidsforumet FARE. NKVTS er også med i nasjonalt nettverk mot radikaliserings og voldelig ekstremisme. Det er opprettet en intern beredskapsgruppe ved NKVTS med formål om å bistå arbeidet med utvikling av forskning på radikaliserings og voldelig ekstremisme. Gruppen skal også kunne bistå ved eventuelle hendelser der NKVTS forventes å besvare avrop eller utføre andre oppgaver innenfor feltet.</p> <p>I september 2021 skal det gjennomføres seminar om psykisk helse og radikaliserings i samarbeid med RVTS øst. Seminaret samler forskere og praktikere fra radikaliseringsfeltet med formål om å se nærmere på rollen psykisk helse spiller i radikaliserings og hvordan forebyggingsapparatet kan møte utfordringene tilknyttet dette.</p>	HOD
4	<p>Videreutvikle veiledningsmateriell Eksisterende materiell skal videreutvikles med mer veiledning om informasjonsutveksling og taushetsplikt. Planlegges igangsatt tidlig 2022.</p>	JD
5	<p>Styrke kompetansen innen politi og kriminalomsorg <i>KRUS:</i> Radikaliserings og voldelig ekstremisme er implementert som tema i grunnutdanningen og inngår i etter- og videreutdanningstilbudet som gis ansatte Kriminalomsorgen. I tillegg til tilbudet som gis gjennom Kriminalomsorgens utdanningscenter, gjennomføres det ulike kompetansetiltak i enhetene. Aktiviteten har vært redusert som en følge av pandemien. Det er planlagt en særskilt oppfølging av utvikling av kompetanse på feltet høsten 2021.</p> <p><i>PHS:</i> Radikaliserings og voldelig ekstremisme er tema i undervisningen i forebyggende politiarbeid i bachelorutdanningen. Det er også tema i flere av videreutdanningene som tilbys ved PHS, blant annet i Kriminalitetsforebyggende politiarbeid, Kulturforståelse og mangfold samt Konflikthåndtering i et flerkulturelt samfunn. Kunnskapsområdet Forebyggende politiarbeid ble fra studieåret 2019/2020 økt med 10 studiepoeng til 30 studiepoeng som følge av ny ramme- og programplan for bachelorutdanningen ved Politihøgskolen (PHS). PHS har fått i oppdrag å gi en vurdering av sin oppfølging av tiltaket i årsrapporten for 2021.</p>	JD
6	<p>Regionalt arbeid med kompetanseheving i helsetjenestene RVTS gjennomfører fortløpende kompetanseheving av personell innen fagfeltet radikaliserings og voldelig ekstremisme. Det er gitt undervisning og andre kompetansehevende tiltak til ansatte i politi, NAV, barnevern, skole, andre kommunalt ansatte, spesialisthelsetjeneste og frivillige organisasjoner. Av smittevern hensyn er majoriteten av tiltakene blitt gjennomført digitalt. Utover regional kompetanseheving, har RVTS gjennomført nasjonale webinar-serier med tema som «Radikaliserings og mental helse» og «Risikovurdering av ekstremistisk vold».</p>	HOD

	RVTS bidrar til å øke regionenes, kommunenes og hjelpeapparatets fenomen- og handlingskompetanse, gjennom å lede, delta og veilede regionale og kommunale nettverk og hjelpeteam. RVTS gir også råd til kommuner i arbeidet med å utvikle kommunale handlingsplaner og etablering av rutiner for håndtering av bekymring og rutiner ifm. samordning av tverrfaglige hjelpetiltak.	
7	<p>Videreutvikling av læringsressurser innenfor det nasjonale Dembra-prosjektet til bruk på barnetrinnet og i lærerutdanningene</p> <p>Dembra (Demokratisk beredskap mot rasisme og antisemittisme) er et kompetanseutviklingsverktøy for skoler til støtte i skolens arbeid med forebygging av antisemittisme og rasisme, radikaliserings og udemokratiske holdninger. Dembra er utviklet ut fra erkjennelsen av at en demokratisk kultur basert på deltakelse og kritisk tenkning gir den beste forebyggingen av holdninger som truer demokratiet. Dembra tar utgangspunkt i skolens egne erfaringer, og gir konkrete metodiske verktøy for lærere og skoleledere til bruk i skolens hverdag.</p> <p>Dembra er et nasjonalt tilbud til skoler, med regionale knutepunkt i seks freds- og menneskerettighetscentre: Raftostiftelsen på Vestlandet, ARKIVET freds- og menneskerettighetscenter på Sørlandet, Nansen Fredssenter i Innlandet, Falstadsenteret i Midt-Norge, HL-senteret på Østlandet og fra 2021 Narviksenteret i Nord-Norge. HL-senteret leder satsningen og har ansvar for tilbudet til lærerutdanningsinstitusjoner (Dembra LU).</p> <p>Dembra for barneskoler startet opp høsten 2020, som en pilot i regi av HL-senteret. Stor pågang fra barneskoler våren 2021 har ført til venteliste hos HL-senteret for oppstart i Dembra. Flere lærerutdanningsmiljøer bruker deltakelsen i Dembra både til å forankre relevant og forskningsbasert lærestoff mer langsiktig i egen undervisning, og til å utvikle nye og bærekraftige samarbeidsformer i egen institusjon. Læringsressurser for lærerutdanningen publiseres på dembra.no etter utprøving i utdanningsinstitusjonene.</p> <p>Dembras læringsressurser for både skole og lærerutdanning er gratis tilgjengelig på dembra.no. Høsten 2020 startet arbeidet med tilpasning av nettsidene og utvikling av ressurser til barnetrinnet. Dembra.no har nå fått forside med større appell til alle aldersgrupper, og mye oppdatert innhold. Eksempler på temaer som er utviklet for barnetrinnet, er rasisme før og nå, ytringsfrihet, kritisk tenkning og egen påvirkningskraft. Bruken av dembra.no økte kraftig høsten 2020.</p>	KD
8	<p>Utvikling av støtteressurser til bruk i skolen og barnehager</p> <p>Det utvikles støtteressurser om hvordan skolen kan forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme. Temaet integreres i opplæringen i fag der det er relevant, og i arbeidet med elevenes skolemiljø. Kompetanseutviklingen dreier seg om å bygge demokratisk kompetanse. En pedagogisk praksis som bidrar til inkludering, deltakelse, kritisk tenkning og mangfoldskompetanse hos elevene er sentralt i tilbudet. Innhold på dembra.no synliggjør sammenhenger mellom overordnet del, arbeid med fag og skolemiljø.</p> <p>Det utvikles også støtteressurser om hvordan barnehagen kan bidra til at barna får forståelse for og slutter opp om demokratiske verdier og normer. Ressurser om medvirkning, inkludering, likestilling, likeverd og mangfold vil bli tilgjengelig for ansatte i barnehagene. Støtteressursene for barnehage og skole vil supplere og bygge opp under det allerede pågående forebyggende arbeidet med barn og unges oppvekst-, barnehage- og skolemiljø.</p>	KD
9	<p>Kurstilbud til ledere i trossamfunn, idrettslag og andre frivillige organisasjoner</p> <p>Barne- og familiedepartementet vil opprette et kurstilbud til ledere i trossamfunn, idrettslag og andre frivillige organisasjoner med særlig fokus på radikaliserings og voldelig ekstremisme. Målet er blant annet å gi kursdeltakerne en innføring i temaet, samt sette dem i stand til å gjenkjenne tidlige bekymringstegn og håndtere en bekymring om radikaliserings. Tiltaket er ikke igangsatt.</p>	BFD
10	<p>Nasjonal konferanse om forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme</p>	JD

	<p>POD har ansvar for gjennomføring av tiltaket. I 2020 ble den nasjonale konferansen avvirket digitalt, med rundt 200 tilhørere live. Opptakene er tilgjengelig på radikaliserings.no. POD er i gang med forberedelser til konferansen 2021. Den vil etter planen bli gjennomført i november og vil også i år være heldigital.</p>	
11	<p>Styrke den nasjonale koordineringen</p> <p>Det er etablert en tverrdepartemental gruppe som følger opp og videreutvikler handlingsplanen. Gruppen koordineres av JD. Viktige oppgaver for gruppen er å utveksle informasjon fra de ulike sektorene samt å diskutere eventuelle behov for justering av eksisterende tiltak eller utvikling av nye tiltak.</p> <p>Direktorsgruppen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme ble opprettet i 2017. Gruppen koordineres av Sekretariatet for konfliktrådene. Gruppen utveksler informasjon fra de ulike sektorene og diskuterer behov for justering av eksisterende tiltak eller utvikling av nye tiltak. Direktorsgruppen skal bidra til å styrke arbeidet mot radikaliserings og voldelig ekstremisme på nasjonalt plan.</p> <p>Nettsiden radikaliserings.no driftes av JD og er en sentral informasjonskanal for personer som arbeider med forebygging av radikaliserings.</p>	JD
12	<p>Aktørkart</p> <p>Det skal utvikles et aktørkart som skal gjøre det enklere å finne frem til relevant informasjon om instanser, ressurser og nettstedene som kan benyttes i arbeidet mot radikaliserings og voldelig ekstremisme. Det planlegges for ferdigstilling i løpet av 2021.</p>	JD
13	<p>Forankre ansvar for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme i politidistriktene</p> <p>Alle politidistrikt har etablert en funksjon som radikaliseringskontakt. De inngår i et nasjonalt fagnettverk. Radikaliseringskontaktene har et betydelig fokus på utvikling av tverretatlig samarbeid lokalt.</p>	JD
14	<p>Radikaliseringskoordinatorer i Kriminalomsorgen</p> <p>Funksjonene radikaliseringskoordinator og radikaliseringskontakt er etablert i hhv. regionene og enhetene i kriminalomsorgen. Disse har et særskilt ansvar for å koordinere arbeidet, bidra med kunnskap og kompetanse i håndteringen og ha samarbeid på tvers av enhetene i kriminalomsorgen og med samarbeidende etater. Rollene er nærmere beskrevet og formalisering gjennom retningslinjer for kriminalomsorgens arbeid med å forebygge og håndtere radikaliserings og voldelig ekstremisme.</p>	JD
15	<p>Samarbeid med asylmottak</p> <p>POD og UDI har dialog om enhetlig oppfølging av tiltaket. Målet er å sørge for en enhetlig samhandling mellom politidistriktene og UDI knyttet til asylmottak.</p>	JD
16	<p>Styrket samarbeid ved løslatelse fra fengsel</p> <p>Samarbeidet med politiet, PST og andre forvaltningssamarbeidspartnere er sentralt i arbeidet med tilbakeføring etter endt straffegjennomføring. For å lykkes i tilbakeføringsarbeidet, må samarbeidet starte tidlig og inngå som en del av oppfølgingen gjennom hele forløpet. Samarbeidet er en pålagt oppgave i oppfølging av innsatte og domfelte. Det er også beskrevet og regulert i retningslinjene for kriminalomsorgens arbeid med å forebygge og håndtere radikaliserings og voldelig ekstremisme.</p>	JD
17	<p>Samarbeid med familievernkontorene</p> <p>Bufdir arbeider med å ta med seg erfaringer og perspektiver fra samarbeidsprosjektet mellom Enerhaugen familievernkontor og PST. Disse tas med i familievernets videre arbeid mot radikaliserings.</p>	BFD
Forebygge tilvekst til ekstreme miljøer og bidra til reintegrering		
18	<p>Nasjonal veiledningsfunksjon for arbeids- og velferdsforvaltningen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme</p>	ASD

	<p>Det ble sommeren 2020 opprettet en nasjonal veiledningsfunksjon ved NAV Grünerløkka, som ble gitt et råd- og veiledningsansvar overfor andre Nav-kontor på feltet radikaliserings og ekstremisme.</p> <p>Som ledd i revideringen av handlingsplanen er det lagt vekt på å sikre et godt kompetansemiljø og et tydelig kontaktpunkt mot øvrige Nav-kontorer som kan tilby nødvendig råd og veiledning i saker som omhandler radikaliserings og voldelig ekstremisme. NAV Grünerløkka har allerede lang erfaring med å være en rådgivende enhet på nasjonalt nivå når det kommer til menneskehandel, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og vold i nære relasjoner.</p>	
19	<p>Utrede mulighet for bruk av risikovurderingsverktøy for politiet, PST og kriminalomsorgen</p> <p>Det er nedsatt en arbeidsgruppe for å utrede muligheten for å ta i bruk et felles risikovurderingsverktøy for politiet, PST og kriminalomsorgen. HDIR og Sfk er invitert med i arbeidet som faglige rådgivere og bidragsyttere. Sfk har også en rolle i kraft av at Konfliktrådet har ansvaret for ungdomsstraff. Arbeidet er forventet ferdigstilt andre halvdel av 2021.</p>	JD
20	<p>Veiledning til barneverntjenesten om oppfølging av barn av antatte fremmedkrigere</p> <p>Buudir har utarbeidet et informasjonsskriv og en sjekklister for barnevernets arbeid på dette området. Informasjonsskrivet redegjør for juridiske og barnevernsfaglige forhold knyttet til ulike situasjoner som kan oppstå og som barnevernstjenesten må forholde seg til. Buudir bistår også med råd og veiledning til barnevernstjenester som skal ivareta barn som kommer til Norge.</p>	BFD
21	<p>Innsats mot terrorfinansiering</p> <p>Regjeringen la frem en ny strategi for tiltak mot hvitvasking, terrorfinansiering og spredning av masseødeleggelsesvåpen i 2020. Norge er medlem av Financial Action Task Force (FATF), en mellomstatlig organisasjon som jobber systematisk for bekjempelse av terrorfinansiering.</p> <p>For å forebygge at frivillige organisasjoner misbrukes eller direkte bidrar til finansiering av terror skal det utredes om, og eventuelt hvordan, frivillige organisasjoner som foretar innsamlinger kan registreres.</p>	JD
22	<p>Utprøving av nye metoder for reintegrering etter endt straffegjennomføring</p> <p>Metoden gjenopprettende prosess (GP) har ikke tidligere vært utprøvd systematisk for personer dømt etter terrorlovgivningen. I Norge er tilbud om gjenopprettende prosess hjemlet i Straffegjennomføringslovens § 2.</p> <p>KDI og Sfk samarbeider om oppfølging av tiltaket. I juni 2021 offentliggjør Europeisk forum for gjenopprettende prosess internasjonale anbefalinger for bruk av GP for målgruppen. KDI og Sfk vil på bakgrunn av anbefalingene vurdere videre saksgang, som når i straffegjennomføringen GP er mest aktuelt og eventuelle behov for endringer i regelverk.</p> <p>Suksesskriterier for tiltaket vil være at arbeidet innlemmes i ordinær drift i kriminalomsorgen og konfliktrådene. Sakene må dessuten være egnet for GP. Domfelt og berørte parter må ta imot tilbudet, som er basert på frivillighet.</p> <p>Tilsatte som skal gi informasjon om og gjennomføre GP med målgruppen, vil få tilstrekkelig opplæring og informasjon. Tiltaket forventes ferdigstilt i løpet av 2021.</p>	JD
23	<p>Tros- og livssynsdialog</p> <p>Utviklingen av et flerreligiøst og mangfoldig samfunn øker behovet for dialog. Tros- og livssynsdialog fremmer forståelse og respekt om både ulikheter og felles verdier i samfunnet, og er et viktig bidrag for å forebygge radikaliserings. Støtten til tros- og livssynsdialog som forebyggende innsats mot radikaliserings er videreført i 2021.</p>	BFD
24	<p>Livssynsmedarbeidere i kriminalomsorgen</p>	BFD / JD

	<p>Prosjektet, som er et samarbeid mellom Barne- og familiedepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet/Kriminalomsorgsdirektoratet, er under forberedelse. Det er innhentet kunnskap og erfaringer fra sammenlignbare virksomheter og tiltak. Prosjektet vil identifisere relevante samarbeidspartnere. Det er en målsetting at tiltaket skal ha reell aktivitet innen utgangen av 2021.</p>	
25	<p>Oppfølging av personer som har deltatt i kamphandlinger i utlandet (fremmedkrigere) RVTS har gitt veiledning og bidratt som drøftingspartner til hjelpere og institusjoner som er ansvarlige for oppfølgingen av allerede returnerte familier og barn. Kompetansesentrene har gitt veiledning til kommuner som har mottatt returnerte fremmedkrigere, og har bidratt i forberedelse av mottak for personer som returnerer til sin hjemkommune etter endt soning.</p> <p>Exit-arbeid og ivaretagelse av personer som har deltatt i kamphandlinger i utlandet er inkludert i kompetansehevingsmoduler som tilbys kommune og hjelpeapparat.</p> <p>RVTS har delt norske erfaringer vedrørende returnerte fremmedkrigere og deres familier med andre nordiske land, samt i RAN (Radicalisation awareness network).</p>	HOD
26	<p>Tilskuddsordninger Tilskuddsordningen for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme ble etablert av regjeringen i 2015. Sekretariatet for konfliktrådene forvalter ordningen på vegne av Justis- og beredskapsdepartementet. Hovedmålet for tilskuddsordningen er å stimulere til kompetanseheving i kommunene, samt utvikling av gode systemer lokalt for å forebygge og håndtere utfordringer knyttet til radikaliserings og voldelig ekstremisme. Midlene tildeles årlig kommuner og fylkeskommuner, eventuelt i samarbeid med frivillige organisasjoner. Se radikalisering.no for omtale av tildelinger for 2021.</p> <p>Midler til kompetanse- og utviklingstiltak og prosjekter knyttet til de sosiale tjenestene i kommunene rettet mot radikaliserings og voldelig ekstremisme, kan også søkes fra tilskuddsbevilgningen for sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte (kap. 621, post 63). Denne bevilgningen forvaltes av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Muligheten for å søke tilskudd er videreført i 2021, jf. omtale i Prop. 1 S (2020-2021) Arbeids- og sosialdepartementet.</p>	JD / ASD
Forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme gjennom internett		
27	<p>Styrke politiets tilstedeværelse på internett nasjonalt og lokalt Politiet har etablert tilstedeværelse på internett i alle politidistrikt. Nettpatruljene deltar i nasjonalt fagforum som møtes jevnlig. Her deltar også representanter fra kommunikasjon i politiet.</p> <p>Seksjon for inntak ved Nasjonal Cyberkriminalitetssenter (NC3) ved Kripos er innslagspunktet for tipsmottak. Varsling og koordinering av oppfølging av tips skjer også herfra. Tipsløsninger er under videreutvikling.</p> <p>I juni 2021 arrangerte Kripos, PST og POD den årlige konferansen X-trem som er et kompetansehevende tiltak.</p>	JD
28	<p>Forebygge diskriminering, trakassering og hatefulle ytringer på internett Regjeringen har lagt til rette for et tettere samarbeid mellom ulike aktører på nasjonalt og regionalt nivå for å øke bevisstheten om hatefulle ytringer. Dette arbeidet er gjennomført av Bufdir, som blant annet samarbeider med den norske Stopp hatprat-kampanjen, likestillingsentrene og kunnskapsmiljøer.</p> <p>Det har blitt utviklet ny kunnskap om hatefulle ytringer. På oppdrag for Bufdir gjennomførte Institutt for samfunnsforskning (ISF) i 2019 studien «Erfaringer med hatytringer og hets blant LHBT-personer, andre minoritetsgrupper og den øvrige befolkningen». Rapporten viste blant annet at LHBT-personer blir utsatt for det de</p>	KUD

	<p>opplever som hatytringer dobbelt så ofte som den øvrige befolkningen. Også andre minoritetsgrupper er mer utsatt enn majoritetsbefolkningen. Personer med mer enn ett minoritetskjennetegn er langt mer utsatt enn andre. På bakgrunn av dette arbeidet har ISF utviklet en metodikk som kan benyttes for å studere erfaringer med hatefulle ytringer i andre befolkningsgrupper.</p> <p>Bufdir har også gjennomført en studie av deltakere i debatter med hard tone på internett. Rapporten Gråsoner og grenseoverskridelser på nett. Rapporten ble publisert i 2020. Den viser blant annet at selv om svært få deltar i debatter med en hard tone eller driver med netthets, kan både tonen og innholdet få konsekvenser for både deltakerne selv og samfunnsdebatten. Kunnskap fra rapporten er et viktig utgangspunkt for regjeringens videre innsats.</p> <p>Bufdir har også satt i gang et forskningsprosjekt om hatefulle ytringer rettet mot muslimer og personer som antas for å være muslimer.</p> <p>Stopp hatprat-kampanjen har videreutviklet ordningen med Stopp hatprat-ambassadører. Det pedagogiske grunnlaget har blitt styrket og kampanjen har utviklet deltageres ferdigheter i å svare på hatprat og holde workshops for ungdom. Stopp hatprat har også videreført praktikernetverket for ungdomsarbeidere og lærere. Stopp hatprat har gjennomført konferanser og deltatt aktivt i den europeiske No Hate Speech Movement.</p> <p>Regjeringen har opprettet en tilskuddsordning mot rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer, som Bufdir forvalter. Formålet med ordningen er å støtte lokale, regionale og nasjonale initiativer som ønsker å forebygge og bekjempe rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer. I 2021 har 28 tiltak med god geografisk spredning fått støtte til antirasistisk arbeid.</p> <p>Bufdir arrangerte en nasjonal konferanse om hatefulle ytringer i juni 2021. Formålet med konferansen var å gjøre opp status for arbeidet og stake ut kursen videre i arbeidet med å forebygge blant annet hatefulle ytringer på grunn av etnisitet og religion/livssyn.</p> <p>På ung.no finnes det et sett med artikler knyttet til radikaliserings og terror.</p>	
Internasjonalt samarbeid		
29	<p>Styrket nordisk samarbeid</p> <p>Det er etablert et nordisk nettverk for forebygging av ekstremisme gjennom en felles samarbeidsavtale mellom Norge, Danmark, Sverige og Finland. Formålet er blant annet å sikre god informasjonsutveksling og samarbeid mellom de nordiske landene innen forebygging av voldelig ekstremisme.</p> <p>Flere norske byer deltar i Nordic Safe Cities. Formålet er å styrke forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme i Norden. Nordic Safe Cities har publisert veiledningsboken The Nordic Safe Cities Guide – Insights, inspiration and best practice for your city.</p>	JD
30	<p>Europeisk og globalt samarbeid</p> <p>I perioden 2021-2022 er Norge medlem i FNs sikkerhetsråd, hvor vi leder 1267-sanksjonskomiteén for ISIL/al-Qaeda. Både i FN og andre multilaterale fora som Christchurch Call to Action fremhever Norge viktigheten av forebygging av radikaliserings og alle former for voldelig ekstremisme, samt bekjempelse av terrorisme. Norge har deltatt aktivt i forhandlingene av den 7. gjennomgangen av FNs kontraterrorstrategi i 2021.</p> <p>Norge deltar med militære styrker i Irak og i arbeidsgruppene i den globale anti-ISIL koalisjonen. Vi deltar også i FN-operasjonen i Mali, bl.a. som leder av en multinasjonal</p>	UD

	<p>rotasjonsordning for transportfly, og som leder av et norsk-fransk spesialisert polititeam, sistnevnte som et bidrag til kampen mot straffrihet.</p> <p>Norge støtter lokale initiativer og internasjonale nettverk som vektlegger inkludering av kvinner og ungdom i forebygging av voldelig ekstremisme. International Civil Society Action Network (ICAN) sitt kvinnenettverk Women's Alliance for Security Leadership (WASL) ble opprettet på initiativ fra Norge i 2015, og er en global allianse av kvinneorganisasjoner som jobber i lokalsamfunn med å bygge fred og forebygge voldelig ekstremisme. Institute for Strategic Dialogue (ISD)s Young Cities III-prosjekt bygger et globalt nettverk av ungdom og lokale myndigheter i kampen mot voldelig ekstremisme. Tiltak mot voldelig ekstremisme på grasrotnivå i Mali og Nigeria støttes gjennom The Global Community Engagement and Resilience Fund.</p> <p>I 2021 fortsetter Norge å gi bidrag til FNs kontraterrorkontor (UNOCT) og FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC). Utenriksdepartementet støtter UNDP Oslo Governance Centre og den internasjonale høynivåkonferansen om forebygging av voldelig ekstremisme som fant sted for tredje gang i juni 2021.</p>	
--	---	--